

Sida och ökenkonventionen

Mars 1998



Avdelningen för naturresurser och miljö

Förord

Ett stort antal länder påverkas av problem relaterade till ökenspridning och torka. Det gäller särskilt länder i Afrika och Mellanöstern. Också länder som Kina, Indien, de asiatiska republikerna i det forna Sovjetunionen, Brasilien, Chile och flera OECD-länder är på olika sätt berörda. Man räknar med att c:a en miljard människor av jordens befolkning bor i torra områden.

Torrområdesfrågorna är således ett globalt problem. Afrika är särskilt drabbat eftersom så stor del av kontinenten utgörs av torra och halvtorra områden.

Sida och dess föregångare har under lång tid och på olika sätt uppmärksammat och arbetat med torrområdesproblem. Dessa erfarenheter finns redovisade i rapporten Development of Dryland Areas - Sida's Response to the Convention to Combat Desertification, September 1997.

På regeringens begäran, medverkade Sida aktivt i förhandlingarna om FN's konvention för bekämpning av ökenspridning. Konventionen har nu haft sitt första partsmöte. Det fortsatta arbetet kommer att ställa krav på Sverige såväl i det multilaterala som i det bilaterala utvecklingssamarbetet.

Detta, sammantaget, har lett till behovet att sammanfatta erfarenheterna av Sidas hittillsvarande insatser inom området samt utforma en strategi för det framtida arbetet.

Den nu föreliggande strategin har utarbetats i samråd mellan Sidas avdelning för naturresurser och miljö, NATUR och forskningsavdelningen, SAREC. Avdelningen för samverkan med enskilda organisationer och humanitärt bistånd, SEKA, har också konsulterats. Vid en vidareutveckling av strategin kommer sannolikt ytterligare avdelningar inom Sida att beröras.

NATUR är huvudansvarig för det dokument som nu presenteras.

Johan Holmberg
Chef för avdelningen för naturresurser och miljö

Innehåll

Inledning	1
I. Ökenkonventionen och ökenspridning	2
Bakgrund	2
Torra områdens produktionsförmåga	3
Utmaningen	4
II. Sidas erfarenheter	4
Sidas insatser i torrområden	4
Inriktning och erfarenheter	6
Begränsningar	6
III. Sidas strategi för arbetet med ökenkonventionen	7
Övergripande utgångspunkter	7
Strategiska prioriteringar	7
Aktiviteter och insatser	8
<i>Multilateralt/internationellt</i>	8
<i>Regionalt</i>	9
<i>Bilateralt</i>	10
<i>Forskning och kapacitetsstöd</i>	10
<i>Samarbetet med enskilda organisationer</i>	11
<i>Internt arbete</i>	11
Förkortningar	12

Inledning

FN:s konvention för bekämpning av ökenspridning syftar till att motverka ökenspridning och lindra effekterna av torka, framför allt i Afrika. Bakgrunden är en omfattande markdegradering i världens torra områden, orsakad av såväl klimatiska faktorer som mänskliga aktiviteter. Ytterst handlar konventionen om livsvillkoren för nära 1 miljard människor som lever i världens arida, semiarida och torra subhumida områden.

Konventionen berör påtagligt Sveriges bistånd—så gott som samtliga samarbetsländer i östra och södra Afrika hyser torrområden inom sina territorier.

Föreliggande skrift redovisar resultatet av en fortgående process som syftar till att Sidas arbete skall harmoniera med Sveriges åtaganden vis-à-vis ökenkonventionen. Rapporten består av tre sektioner:

1. *Ökenkonventionen och ökenspridning* som ger en bakgrund till själva konventionen, beskriver produktionsförhållanden i torra områden, samt den svåra utmaningen i att motverka ökenspridning
2. *Sidas erfarenheter*, som beskriver Sidas hittillsvarande arbete i drabbade områden, samt redovisar erfarenheter som inhämtats genom detta arbete
3. *Sidas strategi för arbetet med ökenkonventionen*, vilken redovisar Sidas övergripande synsätt på hur ökenkonventionen bör infogas i Sidas arbete, redovisar strategiska prioriteringar för detta arbete, samt föreslår aktiviteter och insatser inom Sidas multilaterala, regionala och bilaterala utvecklingssamarbete.

I. Ökenkonventionen och ökenspridning

Bakgrund

FN:s konvention för bekämpning av ökenspridning¹—i detta dokument benämnd 'ökenkonventionen'—trädde i kraft 26 december 1996, och arbetet med att omsätta den i praktisk handling har inletts. Eftersom konventionen betonar utvecklingen av Afrikas torra områden, är Sidas insatser en mycket betydelsefullt del av Sveriges agerande. Detta accentueras ytterligare av konventionens breda definition av torra områden: arida, semiarida och torra subhumida områden. Den omfattar därmed de flesta afrikanska länder, förutom de humida centralafrikanska staterna. I stort sett samtliga Sidas afrikanska samarbetsländer hör alltså till de som i större eller mindre utsträckning drabbas av ökenspridning och torka. Även torrområden i andra världsdelar, inklusive södra Europa omfattas av konventionen.

Faktaruta

- Ökenkonventionen kom till genom ett beslut vid Riokonferensen, liksom bl a konventionerna för klimat och biodiversitet
- Målet är att genom långsiktiga integrerade strategier bekämpa ökenspridning och lindra konsekvenserna av torka i drabbade områden, särskilt i Afrika
- En grundläggande idé är att bygga på lokalt kunnande och kapacitet
- Konventionen betonar vikten av vetenskap och forskning

Problemen med ökenspridning² uppmärksammades på allvar i samband med den omfattande torkan i Sahel 1968–1973. Som en följd därav inrättade FN ett särskilt kontor för Sahelområdets problem—UNSO (United Nations Sahelian Office). Sahel blev en symbol för ökenspridningen i Afrika. Stora problem med markdegradering och torka föreligger emellertid också i södra och östra Afrika, i länder där Sida har ett betydande engagemang. Torkan i södra Afrika 1992–93 var ett talande exempel på detta.

Med tiden har vi lärt oss att ökenspridningen inte stoppas med enbart trädplantering. Klimat, befolkningsutveckling, metodval inom skogs- och jordbruk, sociala och kulturella förhållanden, mikro- och makroekonomiska förutsättningar, frågor som rör ägande- och nyttjanderätt, jämställdhet mellan män och kvinnor, etc., samverkar. Kunskapen om dessa komplicerade samband är bristfällig. Det är alltså svårt att avgränsa problemet med ökenspridning från allmänna utvecklingsfrågor. Även andra sektorer än naturresurssektorn berörs.

En förutsättning beträffande tillämpningen av ökenkonventionen blir därför att flera av Sidas avdelningar berörs—liksom är fallet med övriga internationella

¹ Konventionens fullständigt namn: *United Nations Convention to Combat Desertification in Countries Experiencing Serious Drought and/or Desertification, Particularly in Africa.*

² Men 'ökenspridning' avses markdegradering orsakad av såväl klimatiska orsaker som mänskliga aktiviteter—ofta i kombination. Ökenspridning kan alltså uppträda långt ifrån själva öken.

konventioner sprungna ur United Nations Conference on Environment and Development, UNCED.

Faktaruta

- Konventionen omfattar arida, semiarida och torra subhumida områden, totalt ca 5,1 miljarder hektar
- Definitionen på torrområden är att kvoten mellan årsnederbörd och potentiell evapotranspiration 0,05–0,65
- Nära 1 miljard människor lever i områden drabbade av torka och ökenspridning
- Av världens torrområden som används för jordbruk, är 70% påverkade av markdegradering
- Varje år förloras 6 miljoner ha tidigare produktiv jordbruksmark

Torra områdens produktionsförmåga

I ett givet klimat beror produktionen inom lantbrukssektorn på markens bördighet och tillgången på vatten, samt skötsel och teknikval. Småbönder i torrområden väljer teknik utifrån en rad förutsättningar såsom tradition, kunskap, tillgång till kapital, arbetskraft och utsäde, riskspridning, markrättsliga förhållanden, osv. Olämplig teknik och markanvändning i samverkan med klimatiska faktorer kan degenerera marken, medan lämpliga bruksmetoder gör att markens bördighet kan bibehållas och erosion och försaltning undvikas.

Tillgången på vatten är avgörande för den biologiska produktionen i torra områden, liksom för hälsa och sanitet. Torra områden har inte bara låg nederbörd. Nederbörden är dessutom oregelbunden. Regntiden varierar i längd och intensitet under ett enskilt år, med dessutom är variationen stor mellan år. I torra områden blir det särskilt viktigt att ta tillvara tillgängligt vatten, förhindra avdunstning och sträva efter att utnyttja vattnet för produktion eller påfyllning av grundvattnet. Livsmedelssäkerheten i torrområden är alltså avhängig av en osäker vattentillgång, där skördarna varierar kraftigt mellan olika år. Småbönders odlingsstrategi i dessa områden är ofta att minimera risker, snarare än att maximera produktionen.

I torra områden får befintliga vattenresurser—floder och våtmarker—stor betydelse. Dessa *wetlands in drylands* är inte bara mer produktiva och hyser större befolkningskoncentration. De är också mycket viktiga ur biodiversitetssynpunkt. I torrområden är konstbevattning en viktig produktivitetshöjande åtgärd, där tillgången på flod-, sjö- eller grundvatten så tillåter. Torrområden har emellertid hög avdunstning vilket ofta leder till försaltning. Vattenkvalitet, dräneringsaspekter och teknikval är avgörande för uthållig konstbevattning. Konstbevattning i torra områden är svårt, riskabelt och kapitalintensivt. Det småskaliga jordbruket är i regel hänvisat till att hushålla med befintliga naturliga vattenresurser—t ex genom metoder för *rain water harvesting*.

Det nederbördsberoende jordbruket har i torrområden låg produktivitet. Detta, i kombination med dålig infrastruktur och långa avstånd till marknader, gör att investeringar i jordbruket i torra områden riskerar låg lönsamhet.

I semiarida områden är nomadiserande pastoral system det traditionella sättet att utnyttja marken. Befolkningsökningen hotar emellertid de pastoral systemen på flera sätt: konflikterna med bofasta jordbrukare ökar; och större boskapshjordar riskerar överskrida markernas bärkraft, vilket leder till ökad förlitning på vegetation och till markdegradering. Vid torka drabbas då också pastoralisternas boskapshjordar av svåra förluster.

Lokal, traditionell kunskap om de känsliga ekosystemen i torrområden börjar alltmer uppmärksammas.

Utmaningen

Att bryta den onda cirkel som leder till markdegradering är en svår utmaning. Det är något av ett Columbi ägg att minska trycket på naturresurserna så att en återhämtning kan ske, och samtidigt höja levnadsstandarden för landsbygdens fattiga. Ett stort problem är att torrområden inte 'tål' stora investeringar. Den naturgivna produktiviteten är i vissa fall helt enkelt för låg för att förränta investeringar i t ex konstgödsling. Kampen mot markdegradering måste därför föras också utanför naturresurssektorn genom en allmän ekonomisk utveckling.

Men även inom de areella näringarna kan naturligtvis mycket göras beträffande metodutveckling, utbildning och rådgivning, lokala organisationer och processer, institutionell utveckling, forskning, policyarbete, osv. Förbättrad infrastruktur och handel kan spela en viktig roll.

Det bör också påpekas att den vida definitionen av torrområden— arida, semiarida och torra subhumida—rymmer en oerhörd spännvidd vad gäller biofysiska och socioekonomiska förutsättningar för utveckling.

Kunskaperna om de bakomliggande orsakerna till ökenspridning är fortfarande inte tillfredsställande, t ex beträffande policyfrågor, ägande- och nyttjanderättsfrågor, eller relationerna stad kontra landsbygd, och samspelet mellan högproduktiva och lågproduktiva områden. Därför ingår en teknisk och vetenskaplig kommitté i konventionens organisation, som kommer att behandla dessa och andra frågor.

Konventionen betonar vikten av att genom ett långsiktigt integrerat synsätt bekämpa ökenspridning och motverka torkans effekter, för att bidra till ett hållbart utnyttjande av naturresurserna.

II. Sidas erfarenheter

Sidas insatser i torrområden

En genomgång av svenskt bistånd i torrområden³ under det senaste decenniet omfattade 101 pågående eller avslutade insatser fördelade på 17 länder, varav 13 i

³ Rudebjer P 1997. *Development of dryland areas—Sidas response to the Convention to Combat Desertification*. Publications on Agriculture and Rural Development: No. 7. Stockholm: Sida

Afrika. Genomgången inkluderade insatser inom naturresurssektorn: jordbruk, skogsbruk, husdjursskötsel och markvård; samt inom vattenförsörjning och sanitet. Tabellerna 1 och 2 beskriver dessa insatser.

Tabell 1. Direkta insatser i torrområden

Avdelning	Typ av insats	Land/insats
NATUR	Bilaterala forskningsprojekt/stöd till forskningsorganisationer	Burkina Faso, Tanzania, Namibia
	Bilaterala utvecklingsprogram inom lantbruk, markvård och miljö	Indien, Lesotho, Sri Lanka, Tanzania, Zambia, Tunisien
	Bilaterala miljöprogram inom vattensektorn	Namibia
	Multilateralt utvecklingsprogram inom markvård	Sahelprogrammet
SAREC	Regionala forskningsprogram/nätverk	FOREP
	Bilaterala forskningsprojekt—f f a via 'svensk ansökan'	Botswana, Burkina Faso, Kina, Costa Rica, Etiopien, Kenya, Namibia, Somalia, Sudan, Tanzania, Tunisien
	Regional forskningsprogram/ nätverk	BI a DHP, FOREP, PINEP, RPSUD
INEC	Internationella forskningsorganisationer	ICARDA, ICRISAT
	Vattentransferering	Zimbabwe
SEKA	Katastrofbistånd	En rad länder i södra, västra och östra Afrika

Tabell 2. Insatser som delvis berör torrområden

Avdelning	Typ av insats	Land/insats
NATUR	Bilaterala utvecklingsprogram inom lantbruk, markvård och miljö	Etiopien, Indien, Kenya, Mocambique, Tanzania, Uganda, Zambia
	Bilaterala program inom vatten, hälsa och sanitet	Botswana, Etiopien, Kenya, Tanzania, Uganda, Zimbabwe
	Regionala forsknings- och metodutvecklingsprogram/ nätverk	BI a FARMESA, RSCU-RELMA, SADC-ELMS, AAS, SPGRC, SPAAR, SACCAR, ASARECA
	Internationella forskningsorganisationer	ICRAF
	Internationella NGOs	IUCN, IIED
	Globala forsknings och metodutvecklingsprogram	FTPP, FAO
	Globalt vattennätverk	GWP
SAREC	Bilaterala forskningsprojekt—f f a Svensk ansökan	Etiopien
	Regionalt stöd till u-landsforskning	BI a AAS, IFS
	Internationella forskningsorganisationer/ -institut	CIFOR, ICIPE, ICRAF, ILRI, IPGRI
SEKA	Bidrag till NGOs, bl a till trädplantering	Kenya, Tanzania, Uganda
DESO	Regional miljöstatistik	Södra Afrika

Inriktning och erfarenheter

- Sidas handlingsprogram för hållbar utveckling, fattigdom och jämställdhet ligger väl i linje med intentionerna i ökenkonventionen.
- Sida betonar produktionsaspekter och hållbart brukande av naturresurserna i sina landprogram. Produktion och miljö hanteras integrerat snarare än separat, ett synsätt som återkommer i ökenkonventionen.
- Sida har ett betydande engagemang i torrområden, framför allt i östra och södra Afrika. Arbetet bedrivs inom ett brett spektrum, från stöd till NGOs på lokal nivå, till globala insatser av policykaraktär. Arbetet omfattar såväl utvecklings- som forskningsprogram.
- Sida har framgångsrikt arbetat med markvård inom nationella och regionala program, främst i östra och södra Afrika.
- Sida har en gedigen erfarenhet av folkligt deltagande inom lantbruk och markvård. Även i Västafrika har sådana erfarenheter inhämtats.
- Sida har en komparativ fördel, beträffande arbetet med ökenkonventionen, i östra och södra Afrika. I Västafrika är Sidas erfarenheter få och ligger några år bakåt i tiden.
- I både östra och södra Afrika har Sida ett etablerat samarbete med regionala organisationer som kan spela en viktig roll för arbetet med ökenkonventionen, t ex SADC-ELMS.
- Genom GWP har Sida tillgång till en innovativ modell för nätverksarbete.
- Forskning i torra områden finansieras av Sida i betydande omfattning, främst via Sidas forskningsavdelning, SAREC. Stödet kanaliseras både via svensk ansökan, regionala nätverk, och internationella organisationer. Ett flertal svenska institutioner är involverade.

Begränsningar

- Sidas erfarenhet från ASAL är medvetet begränsad—det mesta arbetet har gjorts i torra subhumida områden där de naturliga förutsättningarna för produktion är bättre tillgodosedda.
- I många bilaterala landprogram ingår även torrområden; dock utan särskild strategi för hur arbetet dessa ska bedrivas.
- Integrationen mellan skogs- och jordbruk har gradvis ökat, medan andra sektorer fortfarande är lösare kopplade till insatserna.
- Sida-finansierad forskning bedrivs oftast separat, och ej i direkt samverkan med utvecklingsprogrammen. Forskning bör i viss mån bedrivas oberoende, men i andra fall kan synergieffekter uppnås genom ett närmare samarbete mellan forskning och utveckling, t ex beträffande 'local knowledge'.
- Möjligheterna till samordning mellan Sidas avdelningar beträffande arbetet i torrområden är inte fullt utnyttjat.

- Med undantag för ett par forskningsinriktade program är pastorala system sparsamt förekommande i Sidas insatsportfölj
- Ämnesmässigt är husdjurssidan f n lågt prioriterad, foderproduktion undantaget
- Sida har liten erfarenhet från konstbevattnings
- Samspelet stad-landsbygd och sambandet mellan torra områden och mer produktiva områden har inte adresserats i någon större utsträckning

III. Sidas strategi för arbetet med ökenkonventionen

Övergripande utgångspunkter

Sida kommer att ägna torrområdesfrågorna stor uppmärksamhet. Sidas handlingsprogram för hållbar utveckling, fattigdom och jämställdhet ligger väl i linje med intentionerna i ökenkonventionen. Flera av Sidas metodverktyg verkar också i denna riktning: t ex. riktlinjer för miljökonsekvensbedömning, och handböcker för jämställdhet inom jordbruket och vattensektorn. Arbetet med ökenkonventionen följer därmed den allmänna inriktningen på Sidas arbete.

Sida roll i arbetet med ökenkonventionen är att integrera torrområdesfrågorna i bilateralt och regional utvecklingssamarbete, samt att bidra med dessa erfarenheter i multilateralt arbete.

Sidas begränsningar beträffande personella resurser gör att arbetet kring ökenkonventionen måste hanteras på ett arbetsbesparande sätt. Detta innebär t ex att fokusera geografiskt och tematiskt, och att söka enkla administrativa lösningar.

Sidas utgångspunkt är att integrera konventionsarbetet i pågående insatser, snarare än att utveckla en ny agenda för torrområden. Detta innebär att Sida kommer att vara återhållsam beträffande stöd till nya, omfattande insatser som specifikt riktar sig mot torrområden.

Ett flertal av Sidas finansiella instrument kan tas i anspråk för arbete kring ökenkonventionen: 1) Landprogram, 2) Regionala insatser, 3) Särskilda miljöprogram-multilateralt bistånd, 4) Särskilda miljöprogram-bilateralt utvecklingssamarbete, och 5) Stöd till enskilda organisationer.

Sida söker ha en helhetssyn på sina insatser och aktiviteter vis-à-vis ökenkonventionen. Ett sådant synsätt är viktigt för Sidas strategiska tänkande, programmering och rapportering.

Strategiska prioriteringar

Sida skall följa arbetet inom ökenkonventionens institutioner: det permanenta sekretariatet, den globala mekanismen, vetenskapliga kommittén, samt konventionens partsmöten.

I torrområden avser Sida att även fortsättningsvis prioritera insatser med inriktning på vattenresurser, markvård, metoder för folkligt deltagande, torrskogar, ägande- och brukanderättsfrågor. Husdjursfrågor däremot, kommer för närvarande inte att prioriteras, foderaspekter undantagna.

Sida kommer att ämnesmässigt följa aspekter av särskild vikt för torrområden, såsom jämställdhet, kopplingen stad-landsbygd, handel, makroekonomi, samspelet mellan högpotentiella områden och torrområden.

Geografiskt kommer Sida att prioritera konventionsarbetet i Afrika, och då främst östra och södra Afrika.

Multilateralt och internationellt kommer Sida att stödja vissa funktioner direkt knutna till konventionen, stödja torrområdesforskning via CGIAR, samt samarbeta i konventionens anda i FN-organ, WB och EU.

Regionalt kommer Sida att stödja organisationer för regional samverkan inom konventionens ram i främst östra och södra Afrika. SADC-ELMS och RELMA är två nyckelprogram.

Bilateralt kommer Sida att integrera konventionsarbetet i pågående landprogram. När så är möjligt och lämpligt kommer Sida att stödja nationella initiativ och processer relaterade till konventionsprocessen, såsom utvecklingen av de sk *National Action Programmes*.

Sida kommer att verka för fortsatt stöd till torrområdesforskning i Afrika via en mångfald kanaler. Uppbyggnaden av nationella och regional institutioner, samt mekanismer för regional nätverksarbete prioriteras. Sida kommer att verka för att stärka samarbetet med svenska universitet involverade i torrområdesfrågor.

NGOs spelar en central roll i konventionsprocessen. Sida avser att stödja en mångfald av NGOs som på olika sätt har anknytning till ökenkonventionen. Detta omfattar såväl internationella NGOs som t ex IUCN och IIED, som små lokala NGO's.

Internt kommer Sida att söka införliva ökenkonventionen i sitt dagliga arbete, på motsvarande sätt som sker för t ex konventionerna om biologisk mångfald och klimat.

Aktiviteter och insatser

Multilateralt/internationellt

- 1) Sida avser stödja konventionens organ genom att
 - följa utvecklingen av den Globala Mekanismen, och ha viss beredskap för att stödja det förestående arbetet.
 - verka för att GWP's erfarenheter kommer den Globala Mekanismen tillgodo.

- verka för att en svensk resursperson knyts till konventionens permanenta sekretariat eller den Globala Mekanismen.
 - avsätta vissa resurser för arbetet inom CST: för svenskt deltagande i kommittén; till förarbetet inför 1998 års möte om lokal kunskap; samt till en studie om existerande nätverk, vilken utförs av UNEP.
 - bidra till u-länders, inklusive enskilda organisationer, medverkan i konventionens internationella möten, framförallt de årliga partsmötena .
- 2) Sida avser samarbeta i konventionens anda med olika FN-organ, EU och WB genom att
- bevaka fattigdoms- och jämställdhetsaspekter i torrområden vid strategi- och programutveckling.
 - stimulera processer för folkligt deltagande inom ramen för multilaterala program.
 - fortsätta verka för att produktionsaspekter framhålls i arbetet med konventionen.
 - överväga hur det tidigare samarbetet med UNSO kan vidmakthållas, men samtidigt förändras i riktning mot strategiska aktiviteter, t ex beträffande metodutveckling eller kunskapsutbyte.

Regionalt

- 1) I södra Afrika avser Sida:
- fortsätta stödja SADC-ELMS, som har SADC's mandat att ansvara för konventionsarbetet.
 - där så är möjligt och lämpligt, stödja regionala aspekter på konventionsarbetet, t ex utvecklingen av *Subregional Action Programmes* och *Regional Action Programmes*.
 - verka för att erfarenheter från bilaterala program, såsom PTC i Lesotho, sprids regionalt.
- 2) I östra Afrika avser Sida
- utnyttja RELMAs kompetens och nätverk för att fortsätta utveckla metoder för markvård och folkligt deltagande, samt ägna torrområden inom RELMAs geografiska mandat ökad uppmärksamhet, exempelvis beträffande *rain water harvesting*.
 - använda RELMA för att publicera och sprida information relaterad till konventionen.
 - där så är möjligt och lämpligt stödja regionala aspekter på konventionsarbetet, t ex utvecklingen av *Subregional Action Programmes* och *Regional Action Programmes*.
 - verka för att erfarenheter från bilaterala program, exempelvis LAMP i Tanzania, sprids regionalt.

- 3) I västra Afrika avser Sida
- fortsätta stödja ett program för skogsforskning i Burkina Faso.
 - med hänsyn till nuvarande begränsade personella resurser för närvarande avstå från ökad aktivitet i regionen.

Bilateralt

- 1) Bilateralt avser Sida att i drabbade länder:
- integrera ökenkonventionen i pågående samarbete.
 - där så är möjligt och lämpligt stödja nationella processer och initiativ relaterade till konventionen, t ex utvecklingen av *National Action Programmes*.
 - avstå från att inta en 'givarkoordinerande' roll i samarbetsländer, sk *chef de file*, men däremot där så är lämpligt stödja samarbetsländers egna ansträngningar att koordinera bistånd.
 - i programgenomgångar och utvärderingar observera hur och i vilken grad torrområdenas problem ingått i samarbetet.
 - beträffande konventionsarbetet, i första hand arbeta i torra subhumida områden och, i avsevärt mindre omfattning, i semiarida och arida områden.
 - verka för att Sidas omfattande erfarenheter av markvård och folkligt deltagande i torra subhumida områden sprids mellan länder och regioner genom att stimulera syd-syd-samarbete mellan bilaterala program.

Forskning och kapacitetsstöd

- 1) Internationellt avser Sida:
- följa arbetet inom ICRISATs Desert Margin Initiative liksom relevant verksamhet inom ICARDA.
 - vid omförhandlingar av stöd till CGIAR-institutioner beakta att torrområden får relevant uppmärksamhet.
 - överväga att stödja forskning om torrskogar i östra och södra Afrika, t ex via CIFOR.
- 2) Sida avser stödja afrikansk forskning relaterad till torrområden genom att:
- stimulera regionalt forskningssamarbete och kapacitetsutveckling, genom bl a SPAAR, ASARECA, SACCAR, DHP, PINEP och RPSUD.
 - vidareutveckla ett program för forskning om torrskogar i Afrika—FOREP, fas II.
 - stödja institutioner som SADC har samarbete med, t ex Desert Research Foundation, Namibia.
 - via IFS och AAS fortsätta bidra till dessa organisationers aktiviteter och nätverk i torrområden.

- 3) Sida avser samarbeta med svenska universitet, engagerade i torrområden genom att:
- via svensk ansökan anslå forskningsmedel till svenska forskares forskningssamarbete med institutioner i torrområden.
 - stimulera till att svenska forskare deltar i konventionens tekniska och vetenskapliga kommitténs arbete.

Samarbetet med enskilda organisationer

- 1) Sida avser att stödja en mångfald av små och stora NGOs som lokalt och globalt arbetar med ökenkonventionen, genom att:
- fortsätta stödja internationella NGOs som deltar i internationell policydebatt kring konventionen, exempelvis IUCN och IIED.
 - verka för att sydbaserade NGOs som arbetar i ökenkonventionens anda ingår bland organisationer som stöds via bl a Naturskyddsföreningens nord/syd-program, och Forum Syd.

Internt arbete

- 1) Sida avser att
- inventera möjligheterna till, och utveckla former för, ökat samarbete mellan NATUR och andra avdelningar inom ramen för konventionsarbetet—med SAREC beträffande forskning och kapacitetsutveckling; med SEKA vad gäller NGOs och att förebygga katastrofer; med INEC beträffande utveckling av handel, småindustri, infrastruktur makroekonomiska frågor; och med DESO inom områdena institutionell utveckling, lokala processer och undervisning.
 - informera och utbilda berörd personal inom Sida, biståndsambassader och andra samarbetspartners om ökenkonventionen och Sidas strategi för arbetet med densamma.
 - bevaka att torra områden får ökad uppmärksamhet i resursbasutvecklingen, via biträdande experttjänster, öronmärkta forskningsmedel etc.

Förkortningar

AAS	African Academy of Sciences
ASAL	Arid and semiarid lands
ASARECA	Association for the Strengthening of Agricultural Research in Eastern and Central Africa
CGIAR	Consultative Group of International Agriculture Research
CIFOR	Centre for International Forestry Research
DESO	Avdelningen för Demokrati och Social Utveckling
DHP	Dryland Husbandry Project
EU	European Union
FAO	United Nations Food and Agriculture Organization
FARMESA	Farm-level Applied Methods in East and Southern Africa
FOREP	Forestry Research Regeneration Programme
FTPP	Forest Trees and People Programme
GWP	Global Water Partnership
ICARDA	International Centre for Agricultural Research in the Dry Areas
ICIPE	International Centre for Insect Physiology and Ecology
ICRAF	International Centre for Research in Agroforestry
ICRISAT	International Crops Research Institute for the Semiarid Tropics
IFAD	International Fund for Agricultural Development
IFS	International Foundation for Sciences
IIED	Institute for Environment and Development
ILRI	International Livestock Research Centre
INEC	Avdelningen för Infrastruktur och Ekonomiskt Samarbete
INFO	Informationsavdelningen
IPGRI	International Plant Genetic Resources Centre
IUCN	International Union for the Conservation of Nature
LAMP	Land Management and Environment Programme
NAP	National Action Programme
NATUR	Avdelningen för Naturresurser och Miljö
NGO	Non-governmental organization
PINEP	Pastoral Information Network
RELMA	Regional Land Management Unit
RIP	Regional Indicative Programmes
RPSUD	East African Research Programme on Sustainable Use of Dryland Biodiversity
RSCU	Regional Soil Conservation Unit
SACCAR	Southern Africa Centre for Cooperation in Agricultural and Natural Resources Research and Training
SADC-ELMS	SADC-Environmental and Land Management Sector
SAREC	Forskningsavdelningen
SCAFE	Soil Conservation and Agroforestry Extension Programme
SEKA	Avdelningen för samverkan med enskilda organisationer och humanitärt bistånd
SPAAR	Special Programme for African Agricultural Research
SPGRC	SADC Regional Plant Genetic Resources Centre
UNCED	United Nations Conference on Environment and Development
UNDP	United Nations Development Programme
UNEP	United Nations Environmental Programme
WB	The World Bank



STYRELSEN FÖR INTERNATIONELLT UTVECKLINGSSAMARBETE
105 25 Stockholm, Sweden
Tel: 08-698 50 00. Fax: 08-20 88 64
www.sida.se